

KONEC DOBY UHELNÉ

Uhelné elektrárny stály za prudkým rozvojem států v době industriální fáze a byly jedním z důležitých aspektů modernizace společnosti do dnešní podoby. V současnosti je těžba uhlí i produkce elektřiny z uhlí ve vyspělých zemích na ústupu a tepelné elektrárny zpracovávající uhlí jsou vyřazovány z provozu. Aktuální dekarbonizace energetiky spočívá v podpoře obnovitelných zdrojů energie, případně ve využívání paroplynových či jaderných elektráren.

CÍL AKTIVITY:

Žáci se seznámí s jednotlivými základními zdroji energie.

POSTUP:

Rozstříhejte dílky domina tak, aby se každý skládal z levé a pravé části (tedy řádky tabulky). Rozmíchejte je a rozdejte třídě, ideálně tak, aby každá dvojice měla jeden dílek.

Cílem domina je společně přečíst souvislý text o zdrojích elektrické energie, který je rozepsán na 14 dílcích domina. Aby byl text přečten ve třídě ve správném pořadí, je potřeba začít čtením pravé části zvýrazněného dílku, což je první část první věty celého textu. Ostatní dvojice naslouchají, a pokud se domnívají, že mohou textem v levé části dílku navázat na text předchozí dvojice, přečtou jej a pokračují ve čtení pravé části. Tak by se postupně měl přečíst celý text, který bude ukončen opět první dvojicí přečtením jejich levé části dílku.

sítě, což bude vyžadovat velké investice do přenosové soustavy a vývoje skladování energie. Hotovo, zatleskejme si!	Elektrická energie se vyrábí z rozmanitých
zdrojů, od fosilních paliv, přes jaderné elektrárny až po obnovitelné zdroje energie.	Fosilní paliva jsou organické materiály vytvořené z rozkladu rostlin
a živočichů a patří mezi ně uhlí, ropa nebo zemní plyn.	Protože vznikaly v průběhu milionů let, můžeme
je označit jako „neobnovitelné zdroje energie“, neboť jejich zásoby v časovém měřítku lidské civilizace nelze obnovit.	Mezi neobnovitelné zdroje energie počítáme i „čistou“ jadernou energii, neboť uran, který se běžně
používá jako palivo v jaderných reaktorech, je sice hojně dostupný, ale není nekonečný a tvoří ho omezené množství.	Za obnovitelné zdroje energie
(OZE) se považuje vítr, slunce, voda a biomasa.	V České republice převažuje výroba elektřiny v uhelných

a jaderných elektrárnách.	Uhlí představuje v České republice významný zdroj elektřiny především díky jeho
dostupnosti v severočeských hnědouhelných pánvích.	Nicméně podíl uhlí na výrobě elektřiny se omezuje kvůli
tlaku na snižování škodlivých emisí do ovzduší.	Jaderné elektrárny Temelín a Dukovany hrají v českém energetickém mixu klíčovou roli, např. roku 2022
poskytly 37% elektrické energie vyrobené v České republice.	V době klimatických změn se stalo nutností snižování emisí skleníkových plynů a hledání udržitelných
zdrojů pro výrobu elektrické energie.	Díky tomu roste podíl obnovitelných zdrojů, přičemž větrná a
solární energie zaznamenávají prudký nárůst.	V některých zemích Evropy, jako je Německo, Dánsko, nebo
další skandinávské země, tvoří obnovitelné zdroje významný podíl.	Také v České republice se diskutuje o postupném odstavování
uhelných elektráren a investicích do obnovitelných zdrojů.	Velkou výzvou pro blízkou budoucnost bude řešení nestálosti obnovitelných zdrojů a spolehlivosti energetické